ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Intérieur, le 8 juin 1972, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "réservant certains emplois du Ministère de l'Intérieur à des candidats masculins", a donné le 26 juin 1972 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 8e juni 1972 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "waarbij sommige betrekkingen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken enkel voor mannelijke kandidaten toegankelijk worden verklaard", heeft de 26e juni 1972 het volgend advies gegeven :

La Belgique a adhéré à la Convention sur les droits politiques de la femme, conclue à New-York le 31 mars 1953. Cette Convention a été approuvée par la loi du 19 mars 1964. En son article 3,elle porte que "Les femmes auront, dans des conditions d'égalité, le même droit que les hommes d'occuper tous les postes publics et d'exercer toutes les fonctions publiques établis en vertu de la législation nationale, sans aucune discrimination".

Conformément à l'article 7 de cette Convention, le Gouvernement a assorti l'adhésion de la Belgique de la réserve suivante :

"... Tant pour le passé que pour l'avenir, la Convention ne peut faire obstacle à ce que l'autorité publique établisse des conditions d'accès aux fonctions publiques, en s'inspirant, en dehors de toute idée de discrimination, soit du souci d'assurer la protection de la femme contre certains risques physiques ou moraux, soit de considérations objectives tenant aux exigences inhérentes à la bonne marche de certains services publics" (Moniteur belge du 2 septembre 1964).

*

* *

Par son article ler, l'arrêté en projet réserve à des candidats masculins la nomination aux grades qu'il énumère.

Il s'agit exclusivement de grades existant à l'Administration de la protection civile.

Selon les renseignements donnés par le fonctionnaire compétent, les agents revêtus de ces grades participent de manière active à des opérations de secours, notamment à

.../...

l'occasion d'incendies. Aussi il paraît exact d'affirmer, comme le fait le préambule du projet, que les prestations de ces agents sont "lourdes, dangereuses et insalubres". On peut considérer que ces prestations exigent souvent une grande robustesse physique en raison, d'une part, des efforts qu'elles demandent et, d'autre part, des graves dangers auxquels elles peuvent parfois exposer l'organisme.

*

* *

Le projet appelle, en outre, quelques observations de forme.

INTITULE.

Il serait plus précis d'écrire :
"Arrêté royal réservant certains emplois de l'Administration de la protection civile à des candidats masculins".

PREAMBULE.

La mention des arrêtés des 7 août 1939, 4 août 1970 et 24 septembre 1971 et celle de l'article 16, alinéa 1er, de l'arrêté du 2 octobre 1937 pourraient être omises sans inconvénient.

DISPOSITIF.

Article 1er.

Cet article pourrait être rédigé plus simplement. Le texte suivant est proposé :

.../...

"Article ler.-

A l'Administration de la protection civile, seuls des candidats du sexe masculin peuvent être nommés aux emplois des grades suivants : ... (la suite comme au projet) ... ".

Article 2.

Le Conseil d'Etat n'aperçoit pas de motif de nature à justifier une disposition dérogatoire au droit commun en ce qui concerne l'entrée en vigueur de l'arrêté en projet.

België is toegetreden tot het Verdrag betreffende de politieke rechten van de vrouw, afgesloten op 31 maart 1953, te New-York. Dat Verdrag is goedgekeurd bij de wet van 19 maart 1964. In artikel 3 bepaalt het :

"Vrouwen hebben op gelijke voet met de mannen en zonder enige discriminatie hetzelfde recht als de mannen om alle openbare betrekkingen te bekleden en om alle openbare ambten uit te oefenen die in de nationale wetgeving zijn voorzien".

Overeenkomstig artikel 7 van dat Verdrag heeft de Regering bij de toetreding van België het volgend voorbehoud gemaakt :

"... Zowel voor het verleden als voor de toekomst, kan het Verdrag geen afbreuk doen aan het recht van de openbare overheid om de voorwaarden van toegankelijkheid tot de openbare ambten vast te stellen door zich te laten leiden, buiten elke gedachte van discriminatie, hetzij door de bekommernis om de bescherming van de vrouw tegen zekere lichamelijke of morele risico's te verzekeren, hetzij door objectieve overwegingen afhankelijk van de vereisten welke verbonden zijn met de goede werking van sommige openbare diensten" (Belgisch Staatsblad van 2 september 1964).

*

* *

Artikel 1 van het ontwerp-besluit laat voor de benoeming in de graden welke het opsomt, alleen mannelijke gegadigden in aanmerking komen.

.../...

Het gaat uitsluitend om graden die bestaan bij het bestuur van de civiele bescherming.

Naar de bevoegde ambtenaar heeft verklaard, nemen de met die graden beklede personeelsleden actief deel aan hulpoperaties, inzonderheid in geval van brand. Het lijkt dus juist te beweren, zoals in de aanhef van het ontwerp, dat de werkzaamheden van die personeelsleden "zwaar, gevaarlijk en ongezond" zijn. Men kan er van uitgaan dat die werkzaamheden vaak een grote lichaamskracht vergen, enerzijds wegens de vereiste inspanningen en anderzijds wegens de grote gevaren welke zij voor het organisme kunnen opleveren.

*

* *

Over de vorm van het ontwerp zijn enkele opmerkingen te maken.

OPSCHRIFT.

Een nauwkeuriger opschrift ware :

"Koninklijk besluit waarbij sommige betrekkingen van het bestuur van de civiele bescherming voor mannelijke gegadigden worden gereserveerd".

AANHEF.

De vermelding van de besluiten van 7 augustus 1939, 4 augustus 1970 en 24 september 1971, alsook die van artikel 16, eerste lid, van het besluit van 2 oktober 1937, kunnen zonder bezwaar vervallen.

.../...

ARTIKELEN.

Artikel 1.

Dit artikel kan eenvoudiger als volgt worden geredigeerd :

"Artikel 1.-

Bij het bestuur van de civiele bescherming kunnen alleen mannelijke gegadigden worden benoemd in betrekkingen van de volgende graden : ... (voorts zoals in het ontwerp) ...".

Artikel 2.

Het is de Raad van State niet duidelijk waarom van het gemeen recht wordt afgeweken voor de inwerkingtreding van het ontworpen besluit.

La chambre était composée de		De kamer was samengesteld uit
Messieurs :	G. HOLOYE,	président de chambre,
de Heren :		kamervoorzitter,
	G. VAN BUNNEN,	conseillers d'Etat,
	J. MASQUELIN,	staatsraden,
	G. ARONSTEIN,	assesseurs de la section de législation,
	M. VERSCHELDEN,	bijzitters van de afdeling wetgeving,
Madame :	J. TRUYENS,	greffier.
Mevrouw :		griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. Ch. HUBERLANT, premier auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Ch. HUBERLANT, eerste auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

J. TRUYENS.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

G. HOLOYE.